

2026-2027

Yazılı Sınavı

I. DÖNEM

I. YAZILI

SINAVI

8

T.C. İnkılap Tarihi ve
Atatürkçülük

SINIF:

ADI-SOYADI:

2026/2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
I. DÖNEM I. YAZILI SINAVI

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

No:

Puan:

1. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalı devletler ürettikleri ürünleri düşük gümrük vergileriyle Osmanlı ülkesine kolaylıkla ihraç ettiler. Osmanlı pazarları Avrupa'dan gelen maliyeti düşük sanayi ürünleriyle doldu. Osmanlı esnaf ve zanaatkârları, Avrupalı üreticilerle rekabet (yarış) edemedi. Bu durum zamanla el tezgâhlarının ve küçük atölyelerin kapanmasına neden oldu.

Verilen bilgilere dayanarak, Osmanlı Devleti'nin ekonomik durumunu ve bu durumun yerli üreticiler üzerindeki sonuçlarını yorumlayınız. (10 Puan)

Osmanlı ülkesi yabancı devletlerin açık pazarı haline gelmiştir; ekonomi dışa bağımlı hâle gelmiş ve iç ticaret olumsuz etkilenmiştir. El tezgâhlarının ve küçük atölyelerin kapanması işsizliğin artmasına sebep olmuştur.

2. Mustafa Kemal çocukluk dönemine ait şu açıklamaları yapmıştır.

"Selanik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî Rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Verilen metne dayanarak, Mustafa Kemal'in meslek seçiminde etkili olan faktörü ve onun kişilik özelliklerinin neler olduğunu yazınız. (5 Puan)

Sosyal çevrenin etkisi ve askerî kıyafetlerin onda uyandırdığı heves meslek seçiminde etkili olmuştur. Annesinin istememesine rağmen gizlice sınava girmesi onun kararlı, azimli ve bağımsız karar alabilen kişilik özelliklerine sahip olduğunu gösterir.

3. 19. yüzyılda, Osmanlı Devleti sınırları içerisinde daha çok dinî ağırlıklı eğitim kurumları olan medreseler yaygındı. Bunun yanında Avrupa tarzı eğitim veren modern okullar, azınlıklara ait okullar ve yabancı devletler tarafından kurulan eğitim kurumları bulunmaktaydı. Bu okullarda birbirinden farklı müfredatlar uygulanmaktaydı.

Verilen bilgilere dayanarak, Osmanlı eğitim sisteminin genel yapısı hakkında hangi çıkarım yapılabilir? Yazınız. (5 Puan)

Osmanlı eğitim sisteminde eğitim ve öğretimde birlik olmadığı (ikilik bulunduğu) çıkarımı yapılabilir.

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisi ikinci sınıfında eğitim görürken 1897 Türk-Yunan Savaşı çıkmıştır. 16 yaşında olan Mustafa Kemal bir arkadaşı ile gönüllü olarak savaşa katılma girişiminde bulunsa da bir sonuç alamamıştır. O günleri anlatırken "Gençlik hayatımın en heyecanlı günlerini yaşadım. Yaşımın küçük olmasına rağmen bu savaşa katılmayı çok istedim." demiştir.

Verilen bilgilere dayanarak Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangileri ön plana çıkmıştır? "iki" tanesini yazınız. (10 Puan)

Vatanseverlik (Vatan sevgisi ve ülke sorunlarına karşı duyarlılık)
Cesaretlilik

5. Mustafa Kemal'in doğduğu Selânik, 1889'da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa'ya bağlanmıştır. Diğer bir demir yolu hattı da kenti, Bulgaristan üzerinden Avrupa'ya ve İstanbul'a bağlamaktaydı. Şehirde Türklerle birlikte Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı etnik ve dinî kökenden gelen topluluklar birlikte yaşamaktaydı. Ayrıca Avrupa'da çeşitli dillerde basılan gazete, dergi ve kitapları bu şehirde takip etme imkânı vardı.
- Verilen metinde Selânik şehrinin hangi alandaki özelliklerine değinilmiştir? "İki" tanesini yazınız. (10 Puan)**

Ulaşım: Sırbistan, Viyana, Bulgaristan ve İstanbul ile demir yolu bağlantılarının bulunması.

Sosyal ve Kültürel Yapı: Farklı etnik ve dinî grupların bir arada yaşaması ve çeşitli dillerde basılan yayınların (gazete, dergi, kitap) takip edilebilmesi.

6.

MEHMET EMİN YURDAKUL

Türkçülük akımını savunur. Bu konudaki düşüncelerini şiirlerinde dile getirir. "Millî şair" olarak bilinir. Mustafa Kemal bu şair hakkında "Şiirlerinde, bana millî benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı bulmuştum." demiştir.

Buna göre Mehmet Emin Yurdakul, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğinin gelişimine katkı sağlamıştır? Yazınız. (5 Puan)

Mehmet Emin Yurdakul'un fikirleri ve şiirleri, Mustafa Kemal'in milliyetçilik (millî bilinç, vatan ve millet sevgisi, millî benlik) kişilik özelliğinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

7. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in fikir dünyasını etkileyen bazı düşünürler hakkında bilgiler verilmiştir. Tablonun sağ tarafına ilgili düşünürün adını yazınız. (10 Puan)

Ziya Gökalp

Tevfik Fikret

Namık Kemal

	AÇIKLAMALAR	HANGİ DÜŞÜNÜR?
a.	Vatan Şairi olarak tanınmaktadır. Mustafa Kemal, bu düşünce adamının vatan sevgisi ve milliyetçilik gibi görüşlerinden etkilenmiştir.	Namık Kemal
b.	Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunmuştur. Mustafa Kemal "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." demiştir.	Tevfik Fikret

8. Mustafa Kemal, askerî ateşelik görevi nedeniyle bir süre Bulgaristan'ın Sofya kentinde bulunmuştur. Bu görevi sırasında, Bulgar parlamentosunu yakından takip etmiştir. Bulgaristan'da azınlıkta kalan Türklerle yakın ilişkiler kurmuştur. Ayrıca burada diğer devletlerin elçileriyle görüş alışverişinde bulunmuştur.

Verilen bilgilere dayanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız. (10 Puan)

a) Mustafa Kemal'in Bulgar parlamentosunu takip etmesi onun hangi yönetim biçimini yerinde görmesini sağlamıştır?

Bulgar parlamentosunu takip etmesi, demokratik yönetim biçimini ve parlamenter sistemi yerinde görmesini sağlamıştır.

b) Bulgaristan'daki Türklerle yakın ilişkiler kurması onun hangi kişilik özelliğini ortaya koyar?

Bulgaristan'daki Türklerle yakın ilişkiler kurması, onun milliyetçi, milletine bağlı ve millî bağlara önem veren kişilik özelliğini ortaya koyar.

9. Osmanlı Devleti, İtilaf Devletleri ile Limni Adası'nın Mondros limanında bir araya gelerek Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzaladı. Antlaşma metninde; "Osmanlı ordusu terhis edilecek. Ayrıca orduya ait silah, cephane, araç-gereç ve taşıtlar İtilaf Devletleri'nin emrine verilecek." şeklinde bir madde yer alıyordu.

İtilaf Devletlerinin bu maddeyle neyi amaçladığı söylenebilir? Açıklayınız. (5 Puan)

İtilaf Devletleri bu maddeyle Türk milletini savunmasız bırakarak olası bir halk direnişini engellemeyi ve ileride gerçekleştirmeyi planladıkları işgalleri kolaylaştırmayı amaçlamışlardır.

10. Birinci Dünya Savaşı, dünya tarihinde çok sayıda siyasi devletin birbiri ile mücadele ettiği ilk büyük savaştır. Bu savaş geniş bir alana yayılmış ve birçok devleti etkisi altına almıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın temelinde genel ve özel nedenler yer almaktadır.

Aşağıdaki boşluklara savaşın genel ve özel nedenlerinden birer tane örnek yazınız. (10 Puan)

I-Genel Neden: Sömürgecilik, ham madde ve pazar arayışı

II-Özel Neden: Fransa ile Almanya arasındaki Alsas-Loren (kömür havzası) sorunu

11. Kanal Harekâtı sırasında çöl boyunca develerden başka bir taşıma aracına sahip olmayan Osmanlı ordusu her türlü ihtiyacını yanında taşımak zorundadır ve en çok iki gün yetecek yiyeceği kalmıştır. Bu nedenle taarruz hemen başlatılmıştır. Yaklaşık 600 kişiden oluşan bir grup Osmanlı askeri, kanalın karşı kıyısına çıkmayı başarmış ancak bu birliğin tamamı İngilizler tarafından ya şehit edilmiş ya da esir alınmıştır.

Verilen bilgilere dayanarak, anlatılan olayda Osmanlı Devleti'nin savaş esnasında hangi alanlarda yaşadığı eksikliklerden söz edilebilir? Açıklayınız. (10 Puan)

Osmanlı Devleti'nin öncelikli olarak lojistik (ikmal, iaşe, ulaşım ve taşımacılık) alanında büyük eksiklikler yaşadığından söz edilebilir. Ordu çölde yeterli ve modern taşıma araçlarından (nakil vasıtalarından) mahrum kalmıştır.

12. Aşağıda Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında başlayan işgallere karşı Türk milletinin ve İstanbul Hükûmetinin verdiği tepkiler anlatılmıştır:

Türk Milleti

İşgalcilere karşı yerel teşkilatlar kurarak direnişe geçti. Anadolu'nun birçok yerinde mitingler düzenleyip işgalleri protesto etti. Bu çalışmalar zamanla Mustafa Kemal'in önderliğinde örgütlenerek millî bir harekete dönüştü.

İstanbul Hükûmeti

İtilaf Devletlerinin isteklerinin kabul edilmesi gerektiğini savunan Damat Ferit Paşa, işgallerin geçici olduğunu düşünüyordu. Ayrıca Anadolu'daki direnişi engelleyip sükûneti korumayı amaçlıyor, işgalleri zararsız biçimde atlatmayı umuyordu.

a. Türk milletinin işgallere karşı tepkisi değerlendirildiğinde nasıl bir tutum sergilediği söylenebilir? Yazınız. (5 Puan)

Türk Milleti: Milliyetçi, cesaretli

b. İstanbul Hükûmetinin işgallere karşı tepkisi değerlendirildiğinde nasıl bir tutum sergilediği söylenebilir? Yazınız. (5 Puan)

İstanbul Hükûmeti: Teslimiyetçi, çekingen

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Hazırlanan sorular, yayımlanan senaryoların tamamındaki öğrenme çıktılarını kapsamaktadır.

	ÖĞRENME ÇIKTILARI
1.	İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.
2-3-4-5.	İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.
6-7.	İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.
8.	İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.
10.	İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.
11.	İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.
9-12.	İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

ÇANTA[®]
YAYINCILIK A.Ş.